

Lausunto SSAB:n 400 kV:n voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta

TEKN 21.02.2023 § 15
72/11.01.00/2023

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Niini Tuikkanen

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntopyynnön 9.1.2023 mukaisesti Siikajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa pyydetään SSAB Europe Oy:n Raahan tehtaan 400 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (POPELY/3028/2021).

SSAB Europe Oy:n 400 kV voimajohto-hanke on edennyt YVA-menettelyssä vaiheeseen, jossa arviointiselostus on asetettu nähtäville ja siihen pyydetään lausuntoja ja mielipiteitä 13.3.2023 mennessä. Tämän jälkeen yhteysviranomaisen (ELY) tulee antaa kahden kuukauden sisällä oma perusteltu päätelmänsä hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista ja sen riittävyydestä. Perustellussa päätelmässään yhteysviranomainen esittää yhteenvetonsa annetuista lausunnoista ja mielipiteistä.

Hankkeen YVA-ohjelmaan pyydettiin lausuntoja talvella 2022, johon Siikajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen antoi oman lausuntonsa (Tekninen lautakunta 22.3.2022 § 25).

YVA-menettelyn kuluessa hankkeen reittivaihtoehdoista on jätetty pois vaihtoehdot 1B ja 2C, sekä lisäksi reittivaihtoehtoa 2B on siirretty muutamassa kohdassa hieman, verrattuna ohjelmassa esitettyyn. Menettelyn aikana on suunnitelma myös tarkentunut mahdollisesti myöhemmin vaadittavan toisen voimalinja reitin suhteen. Fingrid on esittänyt, että mikäli SSAB toteuttaa kaksi 400 kV voimajohtolinjaa, niin tulee ne vetää rinnakkain samassa voimajohtokäytävässä. Tämä YVA-selostus tarkastelee vaikutuksia kahden rinnakkaisen voimajohtolinjan osalta. Tarve toiselle linjalle riippuu päätöksestä rautasiemenen tuotantopaikan suhteen, joka ratkeaa viimeistään 2028. Tällöin mahdollisen toisen 400 kV voimajohtolinjan rakennus alkaisi aikaisintaan 2032.

YVA-menettelyssä tarkasteltavat vaihtoehdot:

- VE0, jossa hanketta ei toteuteta
- VE1, jossa voimajohto toteutetaan välille Terästehdas - Siikajoen sähköasema
  - o linjavaihtoehto 1A: 42,6 km, josta Siikajoen puolella 16,5 km
  - o linjavaihtoehto 1C: 36,9 km, josta Siikajoen puolella 14,5 km
- VE2, jossa voimajohto toteutetaan välille Terästehdas - Pyhäjoen Hanhelan sähköasema
  - o linjavaihtoehto 2A: 35,1 km
  - o linjavaihtoehto 2B: 23,1 km

Vaihtoehtojen tarkastelussa voimajohtojen vaatima maastokäytävien leveys on 103 metriä, jossa kaksi 400 kV linjaa on sijoitettu rinnakkain, lukuun ottamatta väliä Terästehdas – 8-tien itäpuoli, jossa vaihtoehtona on käytetty korkeaa kaksoisjohtopylvästä, jonka vaatima maastokäytävän leveys on 54 metriä.

Voimajohtohankkeen YVA-selostusta koskeva aineisto on nähtävillä osoitteessa [www.ymparisto.fi/SSAB Europe Oy 400kVn voimajohto YVA](http://www.ymparisto.fi/SSAB_Europe_Oy_400kVn_voimajohto_YVA)

Esittelijä	Tekninen johtaja Satu Kaipio
Päätösehdotus	Siikajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen esittää lausuntoaan, että SSAB:n 400 kV:n voimajohtohanketta koskeva YVA-selostus on pääasiassa kattava ja selkeä. Voimajohdon reittivaihtoehtojen vertailu, osa-alueittain sekä kokonaisuutena, on toteutettu ymmärrettävästi. Myös hankkeen tiedottaminen ja osallistaminen ovat olleet hyvällä tasolla. Vaihtoehtojen ilmastovaikutusten yhteistarkastelussa ilmenee selvästi, että hankkeen toteuttamatta jättäminen (VE0), joka estäisi SSAB Raahan tehtaan vihreän siirtymän, aiheuttaisi suurimmat kielteiset ilmastovaikutukset. Reittivaihtoehtojen osalta vaikutukset ovat suoraan suhteessa rakennettavan voimajohtolinjan pituuteen, sekä reitin alta poistettavan puuston määrään. Voimajohdon reittivaihtoehtojen vaikutuksia asutukseen ja maisemaan on esitelty ja vertailtu selkeästi. Vaihtoehtoilla 1C ja 2A olisi selkeitä negatiivisia vaikutuksia muutamaa alueen asukkaaseen, etenkin tilanteessa, jossa molemmat voimajohtolinjat toteutuisivat. Vaihtoehtojen vaikutuksia luontoon ja eläimistöön on tarkasteltu selvitysten avulla. Toteutettuja selvityksiä ovat mm. linnusto-, luontotyyppi-, kasvillisuus-, viitasammakko- ja liito-oravaselvitykset. Kaikilla reittivaihtoehtoilla arvioidaan olevan vähäinen tai kohtalainen kielteinen vaikutus luontoon, linnustoon ja muuhun eläimistöön. Pidemmällä reittivaihtoehtoilla (1A ja 1C) vaikutusalue on suurempi ja arvokkaita luontokohteita on reitin varrella enemmän. Toisaalta lyhyemmät reittivaihtoehdot (2A ja 2B) ovat enimmäkseen tai kokonaan uutta maastokäytävää, joka lisää elinympäristöjen pirstaloitumista. Haittavaikutuksia luontoon ja ympäristöön tulee pyrkiä lieventämään huolellisella pylväspaikkojen sijoittelulla, sekä muilla mahdollisilla keinoilla, kuten käyttämällä huomiopalloja ehkäisemään muuttolintujen ja petolintujen törmäyksiä johtoihin. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että reittivaihtoehdot 1A ja 1C ylittävät tärkeät pohjavesialueet (Koivulankangas-Keltalankangas ja Palokangas-Selänmäki), mutta selostuksessa hankkeen vaikutuksista on käsitelty verrattain suppeasti. Selostuksessa ei ole esitetty reittivaihtoehtoja suhteessa pohjavesialueiden vedenottamoihin ja niiden lähisuoja-alueisiin. Selostuksessa ei ole myöskään käsitelty kyseisten pohjavesialueiden vedenpinnan syvyyttä suhteessa suunniteltujen perustusten rakenteeseen. Alueille on ominaista hyvin korkea pohjaveden pinnan taso, joka tulisi huomioida.
Päätös	Asiasta käytiin keskustelua, Anne Heilala esitti, että lausuntoon lisätään teksti: "Paavolan Vesi Oy antaa asiasta oman lausuntonsa". Esitystä ei kannatettu. Tekninen lautakunta päätti lausua esityksen mukaan. Ympäristötarkastaja Niini Tuikkanen oli kokouksessa asian esittelyn aikana ja hän poistui kokouksesta asian päätöksenteon ajaksi.